

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej nr 4 w Kostrzynie nad Odrą

Akty prawne regulujące doradztwo w szkole podstawowej:

- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967).
- Rozporządzenie MEN z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649).
- Rozporządzenie MEN z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).
- Rozporządzenie MEN z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.).

Szkoła podstawowa to pierwszy etap zorganizowanej nauki i czas, w którym młody człowiek poznaje siebie, swoje zainteresowania i mocne strony. Zaczyna eksplorować świat zawodów, a także podejmować pierwsze decyzje edukacyjno-zawodowe. Intensywnie nabywa i rozwija kompetencje społeczne. Środowisko szkolne wspiera ucznia w samopoznaniu, a prawidłowy jego rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny warunkuje powodzenie na dalszej ścieżce edukacyjno-zawodowej.

Założenia WSDZ oraz cele orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań mających na celu prawidłowe przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.

Główne założenia:

- WSDZ to celowe, systematyczne i zaplanowane działania podejmowane przez szkołę,
- Placówka realizuje koncepcję uczenia się przez całe życie,
- działania realizowane są w sposób spójny zgodnie z programem realizacji na każdy rok szkolny.

Cele preorientacji zawodowej w oddziale przedszkolnym	Cele orientacji zawodowej w klasach I-VI	Cele doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII
Zapoznanie dzieci z zawodami w najbliższym ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.	Zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzenie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.	Wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Adresaci działań w zakresie doradztwa

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego kierowane są do:

- uczniów,
- rodziców/opiekunów prawnych,
- nauczycieli.

Realizatorzy działań w szkole

Wszyscy członkowie rady pedagogicznej zaangażowani są w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz inne osoby zatrudnione w szkole. Współpracują one z rodzicami uczniów przy realizacji WSDZ. Program realizacji WSDZ na dany rok szkolny opracowuje doradca zawodowy.

Dyrektor odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym. Koordynacją realizacji programu WSDZ na dany rok szkolny zajmuje się **doradca zawodowy oraz nauczyciel wychowawca opiekujący się oddziałem, pedagog lub psycholog.**

Zadania WSDZ

- zapoznanie uczniów z koncepcją uczenia się przez całe życie i rynkiem edukacyjnym,
- wspieranie ich w poznawaniu świata zawodów i rynku pracy,
- inspirowanie do dokonywania samooceny i poznawania własnych zasobów,
- udzielanie pomocy w nabywaniu umiejętności planowania i podejmowania decyzji związanych z dalszą ścieżką edukacyjną i zawodową.

Działania kierowane do uczniów

- konsultacje indywidualne, porady, udzielanie wskazówek,
- zajęcia grupowe realizujące treści programowe dla klas I-III, IV-VI, VII-VIII związanych tematycznie z obszarami: poznawanie siebie i własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych: kl. I-VI – prowadzenie orientacji zawodowej, kl. VII – 10 godzin lekcyjnych, kl. VIII – 10 godzin lekcyjnych, kl. VII i VIII – realizacja zagadnień doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych – minimum 5 godzin
- udostępnianie publikacji/literatury z zakresu doradztwa zawodowego,
- praca z informatorami o zawodach,
- spotkania z pracodawcami, absolwentami szkoły,
- projekcje filmów o zawodach,
- tworzenie kół zainteresowań,
- organizacja konkursów zawodoznawczych,
- wizyty zawodoznawcze,
- umieszczanie informacji edukacyjno-zawodowych, np. na stronie internetowej.

Działania kierowane do rodziców

- systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach,
- organizowanie spotkań doradczych,
- udostępnianie publikacji/literatury z zakresu doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do nauczycieli

- uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- umożliwianie udziału w projektach, kursach i szkoleniach związanych z obszarem doradztwa zawodowego wymiana doświadczeń, baza wiedzy,
- organizowanie lekcji otwartych.

Metody pracy, które można zastosować

W poradnictwie indywidualnym metody stosowane w pracy doradczej to m.in.:

- konsultacje i porady indywidualne,
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron.

W poradnictwie grupowym stosowane metody w pracy doradczej to m.in.:

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki,
- metody testowe jak np. ankiety,
- metoda dramy: inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody audiowizualne: filmy, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- gry symulacyjne i zabawy,
- zajęcia plastyczne.

Sojusznicy i sieci współpracy

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- biblioteka pedagogiczna,
- ośrodek doskonalenia nauczyciel,
- centrum kształcenia praktycznego (CKP),
- kuratorium oświaty, organ prowadzący,
- urząd pracy,
- cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze,
- ochotnicze hufce pracy (OHP),
- pracodawcy, przedsiębiorcy,
- organizacje pozarządowe,
- ośrodki kultury.

Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ – dla uczniów

- nabywają kompetencje niezbędne do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych,
- potrafią dokonać samooceny, określając swoje mocne strony i zainteresowania, a także uzdolnienia i kompetencje (klasy IV-VI) i własne zasoby (klasy VII-VIII),
- poznają, czym jest rynek pracy i świat zawodów, wymieniają różne grupy zawodów i podają czynniki wpływające na wybory zawodowe (klasy IV-VI), a także wyjaśniają trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy i potrafią dokonać autoprezentacji (klasy VII-VIII),
- poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych (klasy VII-VIII),
- uzasadniają potrzebę uczenia się przez całe życie, wskazują sposoby zdobywania wiedzy (klasy IV-VI) oraz określają strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej (klasy VII-VIII),
- określają, kim chcieliby zostać, opowiadają o swoich planach edukacyjno-zawodowych (klasy IV-VI) oraz identyfikują osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej (klasy VII-VIII).

Monitorowanie i ewaluowanie WSDZ

- rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz z uczniami
- ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (np. ankiety dla pracodawców),
- sprawozdania z pracy doradcy zawodowego/osoby realizującej orientację zawodową w klasach I-III,
- bieżące wypełnianie przez wychowawców i nauczycieli ankiet z przeprowadzonych działań w klasach IV-VI,
- ocena zajęć prowadzonych w klasach VII-VIII z doradztwa zawodowego.

Program realizacji WSDZ dla oddziału przedszkolnego.

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmiot, z którym szkoła współpracuje
Poznanie siebie	Moje pasje i zainteresowania.	Rok szkolny	wychowawca	
	Moje obowiązki w domu.	Rok szkolny	wychowawca	rodzice
	Moje obowiązki w szkole.			
	Urządzamy kącik zainteresowań.	Rok szkolny	wychowawca	
	Pokaz naszych zainteresowań- dzieci na forum grupy publicznie prezentują swoje umiejętności.	Rok szkolny	wychowawca	
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach.	Według terminarza zebrań z rodzicami	wychowawca	
Świat zawodów i rynek pracy	Zobacz, jak wygląda świat!- odgrywanie ról zawodowych, podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w najbliższym otoczeniu.	Rok szkolny	wychowawca	

	W zagadce ukryty jest zawód!- rozwiązywanie zagadek o zawodach.	Rok szkolny	wychowawca	
	Wiem, kto pracuje w szkole- stworzenie mapy mentalnej.	Rok szkolny	wychowawca	
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	U źródeł wiedzy!- wycieczka do Biblioteki Miejskiej, w celu zaciekawienie dzieci zdobywaniem wiedzy przez czytanie.	Rok szkolny	wychowawca	Pracownicy Biblioteki Miejskiej
	„ Mój wymarzony zawód” - udział w konkursie plastycznym.			
	Kim chcę zostać w przyszłości?			
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych		maj	wychowawca, doradca zawodowy	rodzice
		Rok szkolny	wychowawca, doradca zawodowy	rodzice

Program realizacji WSDZ dla klas I-III

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty, z którymi szkoła współpracuje
Poznanie siebie	„Poznajmy się” - gry i symulacje - zachęcanie uczniów do opisywania swoich zainteresowań, prezentowania ich w grupie	wrzesień- listopad	wychowawca, wychowawcy światlicy, pedagog, psycholog	
	„Mały artysta” - zajęcia plastyczne - umożliwienie uczniom prezentacji swoich zdolności (wystawy prac, występy)	rok szkolny	wychowawca, wychowawcy światlicy	
	„To, co kocham” - zapoznavanie uczniów z zainteresowaniami innych ludzi	rok szkolny	wychowawca, wychowawcy światlicy	rodzice
	„Moje mocne strony” projekt - cykliczne spotkania wspierające uczniów w poznawaniu swoich zalet i mocnych stron	styczeń- czerwiec	wychowawca, wychowawcy światlicy, pedagog, psycholog	poradnia psychologiczno- pedagogiczna
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca, doradca zawodowy	
Świat zawodów i rynek pracy	„Na scenie życia zawodowego” - drama-zajęcia zabawowe, odtwarzanie ról i scenek związanych z zawodami	rok szkolny	wychowawca	
	„Miasteczko zawodów” - cykl spotkań z przedstawicielami zawodów	rok szkolny	wychowawca, doradca zawodowy	rodzice, Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna
	„Tablica zawodów” - centrum informacji edukacyjno-zawodowej	rok szkolny	wychowawca, wychowawcy światlicy, doradca zawodowy	
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	„Kto Ty jesteś”? pogadanki - rozwijanie umiejętności dokonywania samooceny w kontekście ulubionych zajęć/przedmiotów	rok szkolny	wychowawca, pedagog, psycholog	
	„Być jak Sherlock Holmes” - burza mózgów - w poszukiwaniu źródeł wiedzy	rok szkolny	wychowawca, doradca zawodowy	

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	„Dzisiaj Jaś, jutro Jan” – drama, odgrywanie scenek „Kim chciałbym zostać?”.	rok szkolny	wychowawca	
---	--	-------------	------------	--

Program realizacji WSDZ dla klas IV-VI

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Oddziały	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty, z którymi szkoła współpracuje
Poznawanie własnych zasobów	„Ja, czyli kto?”- zajęcia warsztatowe dotyczące określania własnych zainteresowań i uzdolnień oraz kompetencji	IV-VI	wrzesień-grudzień	wychowawca, doradca zawodowy, pedagog, psycholog	
	Poradnictwo indywidualne - testy predyspozycji zawodowych	VI	rok szkolny	wychowawca, doradca zawodowy, pedagog, psycholog	
	Zajęcia związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych	IV-VI	rok szkolny	wychowawca	OHP, UP
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, predyspozycjach zawodowych	zebrania z rodzicami klas IV-VI	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca	
	Rozmowy z rodzicami nt. rozpoznawania planów edukacyjnych i zawodowych uczniów	VI	terminarz zebrań z rodzicami	doradca zawodowy	
Świat zawodów i rynek pracy	„Zawód w praktyce” - wizyty zawodoznawcze w zakładach pracy – poznawanie określonych grup zawodowych	IV-VI	styczeń-czerwiec	wychowawca, doradca zawodowy, nauczyciele	przedsiębiorcy, pracodawcy, zakłady pracy
	„Bob Budowniczy” - zajęcia warsztatowe -	IV-VI	styczeń-maj	wychowawca, nauczyciele	centrum kształcenia

	posługiwanie się przyborami i narzędziami w sposób twórczy i odtwórczy				praktycznego (CKP), cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze
	„Życ, by pracować czy pracować, by żyć?”- zajęcia związane ze znaczeniem pracy w życiu człowieka w ramach lekcji wychowawczych	IV-VI	rok szkolny	wychowawca	
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Rozmowa doradcza dot. indywidualnego sposobu nauki	IV-VI	rok szkolny	doradca zawodowy, pedagog, psycholog	poradnia psychologiczno-pedagogiczna
	„W świecie informacji” - pogadanki dot. pozyskiwania wiedzy z różnych źródeł	IV-VI	rok szkolny	doradca zawodowy, pedagog, psycholog	
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	„Mam tę moc”- zajęcia grupowe dot. planów edukacyjno-zawodowych	V-VI	kwiecień-czerwiec	doradca zawodowy	OHP, UP

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Oddziały	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty, z którymi szkoła współpracuje
Poznanie własnych zasobów	„W zdrowym ciele, zdrowy duch” - zajęcia warsztatowe dot. samooceny stanu zdrowia psychicznego i fizycznego	VII-VIII	wrzesień-grudzień	wychowawca, pielęgniarka szkolna	
	Konsultacje indywidualne dot. zainteresowań, zdolności, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji zawodowych	VII-VIII	rok szkolny	doradca zawodowy, pedagog, psycholog	poradnia psychologiczno-pedagogiczna
	Rozmowy doradcze dot. możliwości i ograniczeń w zakresie wykonywania zadań zawodowych	VII-VIII	rok szkolny	doradca zawodowy, pedagog, psycholog	
	„Moja hierarchia wartości” - projekt realizowany w ramach godzin z wychowawcą	VIII	rok szkolny	wychowawca	
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, predyspozycjach zawodowych	zebrania z rodzicami klas VII-VIII	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca	
	Spotkanie dotyczące oferty szkół ponadpodstawowych i zasad rekrutacji	VIII i ich rodzice	terminarz zebrań z rodzicami	doradca zawodowy	szkoły ponadpodstawowe
Świat zawodów i rynek pracy	„Świat wokół nas” - wizyty studyjne celem porównania	VII-VIII	styczeń-maj	wychowawca, nauczyciele	pracodawcy, przedsiębiorcy, zakłady pracy

	własnych zasobów i preferencji z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców				
	„Pierwsze wrażenie” - trening umiejętności społecznych - zajęcia z autoprezentacji	VII-VIII	listopad-grudzień	doradca zawodowy, psycholog	poradnia psychologiczno-pedagogiczna
	„Fair play” - etyka zawodu... spotkania z przedstawicielami zawodów	VII-VIII	rok szkolny	wychowawca	rodzice, cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	„I co dalej?” - zajęcia grupowe - analiza ofert szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia	VIII i ich rodzice	rok szkolny terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca, doradca zawodowy	OHP
	Zajęcia grupowe - zapoznanie z zasadami rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych	VIII i ich rodzice	rok szkolny terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca, doradca zawodowy	szkoły ponadpodstawowe, kuratorium oświaty, organ prowadzący
	Udział uczniów w dniach otwartych	VIII	rok szkolny	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog	szkoły ponadpodstawowe
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Konsultacje indywidualne - motywowanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych celem planowania dalszej ścieżki edukacyjnej	VII-VIII	rok szkolny	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog, nauczyciele	
	„Być kowalem własnego losu” - rozmowy doradcze	VII-VIII	rok szkolny	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog, psycholog	poradnia psychologiczno-pedagogiczna

	dot. celów i planów edukacyjno-zawodowych				pedagogiczna, OHP
	„Współ w zespół” - pogadanka dot. instytucji wspierających w wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej prowadzona w ramach godziny z wychowawcą	VII-VIII	wrzesień-grudzień	wychowawca	

Załącznik wprowadzono uchwałą Rady Pedagogicznej nr 21/rp/18-19 z dnia 30 listopada 2018 r.